

DE ZUUELIENGEN.

Brave grootmoeders, beste huisvrouwen, giet voorzichtigheidshalve en profijtelijk een paar druppeltjes "eau de Cologne" of lavendel op uw zakdoekje!.. Bij aldien u deze lijnen begeert te lezen, wel te verstaan.

Wat u betreft, jonge dametjes en nufjes "à la page" ... neen, laat uw flesje Chanel of d'Orsay liefst in uw handtasje. Dit is beslist geen lektuur voor u!.. Want dit opstelletje zal positief een reukje hebben! Eerder een sterke, zware reuk zelfs ...

Dus ... het was in de tijd dat ieder huis te Oostende nog zijn beerput bezat. Of à peu près!.. Want ik heb steegjes gekend waar slechts één "Abort" bestond, zoals de Duitsers het zo kies noemen, voor drie, vier krotwoningen ...

— Maar ... er bestaan thans nog altijd beerputten, hoor ik opwerpen.

Gewis, gewis!.. Doch in onze dagen bezit de Stad Oostende een moderne uitrusting om de laatste koppig-overblijvende beerputten te ruimen. Mooie, schier appetijtge, groen-verlakte tonwagens, met blinkende koperen hoepels beslagen ... En een dito motorwagen, die bijna geluid- en reukloos de meest verouderde putten op enkele minuten leeg pompt ...

Doch eertijds bestonden er géén verbeterde, mekanische motorpompen.

— Wat dan ?

Wel, we beschikten alsdan over twee middels om de beerputten te ruimen :

1° de "Zuueliengen" (spreek uit : Zuweliengen), 2° de stedelijke handpompen.

En vandaag hebben we het, goedschiks, kwaadschiks, hoofdzakelijk over de Zuueliengen.

Toen ik nog student was te Gent, vroeg Prof. Ver-couillie eens aan een medestudent : " Vanwaar ben je eigenlijk afkomstig ? "

— Van Aartrijke, heer Professor !

— Zo, je bent een "Zuuelieng" ! lachte de Professor fijntjes in zijn witte baard.

Dus : een Zuuelieng, Oostendse verbastering van Zui-derling, is een plattelandsbewoner van een dorp ten zuiden van Oostende gelegen. Zo bijv. Eernegem, Aartrijke, Moere enz. Ziedaar voor de algemene bepaling. Doch voor de Oostendenaars van vóór de jaren 1900, waren de Zuuelien-gen kleine boertjes uit die streek, die "gratis voor niets" bij de stadslieden kwamen ruimen . . .

Zoals ik het u zeg, mevrouw !

Want, ziet u, scheikundige meststoffen bestonden te dien tijde om zo te zeggen nog niet !

Deze "bewerking" had gelukkig meestal plaats na zonsondergang of 's nachts. Vooral met "den uuttkomen", namelijk in het vroege voorjaar, hoorde men aldus het horsen en het schokken van de bijzondere voertuigen der Zuuelien-gen in de nachtelijke stilte der stad.

Stel u even een driewielkar of enige andere speciale wagen voor met daarop een djemenis groot vat : het beervat. Vóór de wagen een koppel kloeke boerenpaarden. Aan de wagen bengelden twee, drie emmers, een paar stallantaarns, benevens aan de zijberden enkele palen en schoppen.

Naast de kar een boer met zijn zoon of een hoeve-knecht. Deze droegen gewoonlijk een korte blauwe kiel in

het midden gegord met een riem. Meestal nog een hoge sleetse zijden muts en laarzen...

Het ledigen van de beerputten geschiedde met de emmers en dat lastig werk duurde en duurde... Wee de burenen, die door dit nachtelijk labeur gewekt werden! Na het ruimen kregen de Zuueliengen 'n kop sterke koffie en een paar welverdiende borrels. Er stond immers steeds een fles brandewijn of "bonekamp" gereed.

En... merci... tot de naaste keer, bazin!... Juu!...

Het betaalde ruimen met de handpomp, verzekerd door de stadsdiensten geschiedde zonder twijfel vlugger en liet alvast minder onzindelijke sporen na... Ja, de vooruitgang!... Alleen de sterke geur verwijlde bijna even koppig als bij de eerste methode...

Waar deze speciale stadswagens geledigd werden, beste nieuwsgierige?

— Nog een enkel ogenblikje geduld, lieve mevrouw, nu we toch aan het ruimen zijn. Wel, in de Oostendse vaart, ongeveer ter hoogte van de oude Armenonville, lagen steeds een paar beerschuiten gemeerd, aan een stenen muur, de "beermuur" genoemd. En zo voorts...

De veerlieden verkochten verder hun "waar" aan de boertjes. Ik herhaal, scheikundige meststoffen kende men alsdan nog bitter weinig...

Brave grootmoeders, beste huisvrouwen, indien u toch dit "reukartikeltje" gelezen hebt, neemt thans gerust, zoals de Zûueliengen vroeger deden, eveneens een welverdiend likeurtje!...

Gezondheid!...